

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Třešť		
36 / Směrnice ředitele školy k vyřizování stížností, oznámení a podnětů		
Číslo jednací	Spisový znak	Skartační znak
Vypracoval:	Helena Kodysová	
Schválil:	Mgr. Ing. Karel Matějů	
Projednáno dne:		
Seznámení se směrnicí dne:	1.8.2017	
Datum vyhlášení:	1.8.2017	
Nabytí platnosti dne:	1.8.2017	
Nabytí účinnosti dne:	1.8.2017	
Směrnice zrušuje směrnici:		

Dne 1. ledna 2006 nabylo účinnosti nařízení vlády č. 370/2005 Sb., kterým se zrušuje vládní vyhláška č. 150/1958 Ú. l., o vyřizování stížností, oznámení a podnětů pracujících. Ke stejnému dni pak nabývá účinnosti zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších změn a dodatků. Ustanovením § 175 zákona č. 500/2004 Sb. se nově upravuje oblast vyřizování stížností.

Čl. 1

Předmět a rozsah úpravy – stížnosti

Dotčené osoby mají právo obracet se na správní orgány se stížnostmi proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, neposkytuje-li tento zákon jiný prostředek ochrany.

Podání stížnosti nesmí být stěžovateli na újmu; odpovědnost za trestný čin nebo správní delikt není tímto ustanovením dotčena.

Stížnost lze podat písemně, a to i v elektronické podobě, nebo ústně; je-li podána ústně stížnost, kterou nelze ihned vyřídit, sepiše o ní správní orgán písemný záznam.

Stížnost se podává u toho správního orgánu, který vede řízení. Tento správní orgán je povinen prošetřit skutečnosti ve stížnosti uvedené. Považuje-li to za vhodné, vyslechne stěžovatele, osoby, proti nimž stížnost směřuje, popřípadě další osoby, které mohou přispět k objasnění věci.

Stížnost musí být vyřízena do 60 dnů ode dne jejího doručení správnímu orgánu příslušnému k jejímu vyřízení. O vyřízení stížnosti musí být stěžovatel v této lhůtě vyrozuměn. Stanovenou lhůtu lze překročit jen tehdy, nelze-li v jejím průběhu zajistit podklady potřebné pro vyřízení stížnosti.

Byla-li stížnost shledána důvodnou nebo částečně důvodnou, je správní orgán povinen bezodkladně učinit nezbytná opatření k nápravě. O výsledku šetření a opatřeních přijatých k nápravě se učiní záznam do spisu; stěžovatel bude vyrozuměn jen tehdy, jestliže o to požádal.

Má-li stěžovatel za to, že stížnost, kterou podal u příslušného správního orgánu, nebyla řádně vyřízena, může požádat nadřízený správní orgán, aby přešetřil způsob vyřízení stížnosti.

Čl. 2

Zásadní odlišnosti od dosavadní právní úpravy

Zásadní rozdíl oproti dosavadní právní úpravě vyplývá zejména ze skutečnosti, že vyřizování stížností již nebude nadále upraveno samostatným právním předpisem, ale stává se součástí správního řádu. Z toho je nově třeba vycházet při vymezení oblasti, na kterou se budou stížnosti podané v souladu s § 175 zákona č. 500/2004 Sb. vztahovat.

Ustanovení § 1 zákona č. 500/2004 Sb. vymezující předmět úpravy stanoví, že tento zákon upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy (dále jen „správní orgán“). Výše uvedené je tedy nutné chápat tak, že stížnosti podané v souladu s ustanovením § 175 zákona č. 500/2004 Sb. mohou směřovat pouze proti postupu správního orgánu při jeho činnosti v oblasti veřejné správy.

Pokud tedy budou stěžovatelem napadány skutečnosti mimo tuto oblast, není možné v souladu s ustanovením § 175 zákona č. 500/2004 Sb. postupovat.

Čl. 3

Ředitel školy a školského zařízení zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí – zákon č. 561/2004 Sb.

V případě ředitele školy a školského zařízení zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí vymezuje zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona č. 383/2005 Sb., řadu rozhodování v oblasti výkonu státní správy. Zákon č. 561/2004 Sb. rovněž výslovně upravuje vztah těchto rozhodování ke správnímu řádu, a to v § 183 odst. 1 až 3.

Ředitelé škol a školských zařízení zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí však nejsou orgánem státní správy, tudíž nelze říci, že jakékoliv jejich rozhodování týkající se práv a povinností fyzických osob je rozhodováním správním. Z tohoto důvodu zákon č. 561/2004 Sb. v § 165 odst. 2 taxativním způsobem vymezuje ta rozhodování ředitelů škol a školských zařízení zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí, při kterých ředitel školy a školského zařízení státní správu vykonává, a které lze tedy označit za rozhodování správní.

Ředitelé škol a školských zařízení zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí při rozhodování ve věcech stanovených v § 165 odst. 2 postupují v souladu s § 183 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb. v plném rozsahu podle správního řádu (pokud zákon č. 561/2004 Sb. výslovně nestanoví konkrétní odchylky).

Obdobně § 24 odst. 3 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vymezuje ta rozhodování ředitelů uvedených zařízení (a to v tomto případě bez ohledu na zřizovatele), která jsou rozhodováním v oblasti státní správy, a na která se v souladu s § 36 zákona č. 109/2002 Sb. vztahuje v plném rozsahu správní řád.

Čl. 4

Ředitel školy a školského zařízení zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí – postup při šetření stížnosti

Z pohledu § 1 zákona č. 500/2004 Sb. je tedy ředitel školy a školského zařízení „fyzickou osobou vykonávající působnost v oblasti veřejné správy“.

To znamená, že pouze stížnosti směřující proti postupu ředitele školy nebo školského zařízení při jeho

rozhodování ve věcech stanovených v § 165 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. a v § 24 odst. 3 zákona č. 109/2002 Sb. budou vyřizovány podle § 175 zákona č. 500/2004 Sb.

Jiné případy, ve kterých ředitelé škol a školských zařízení „rozhodují“ (tedy případy neuvedené v § 165 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. či v § 24 odst. 3 zákona č. 109/2002 Sb.), či rozhodování ředitelů škol a školských zařízení jiných zřizovatelů, než je stát, kraj, obec nebo svazek obcí, nejsou správním rozhodováním ani jiným postupem v oblasti veřejné správy a nevztahuje se na ně správní řád. V těchto případech tedy ani není možné podávat stížnost na postup ředitele školy nebo školského zařízení v souladu s ustanovením § 175 zákona č. 500/2004 Sb.

Čl. 5

Rozdíly v právní úpravě obsažené ve vyhlášce č. 150/1958 Ú. I. a ustanovením § 175 zákona č. 500/2004 Sb.

Zatímco v souladu s vládní vyhláškou č. 150/1958 Ú. I. prošetřovaly a vyřizovaly stížnosti v rámci své působnosti ministerstva, ostatní ústřední úřady a orgány (§ 1 odst. 4 vládní vyhlášky č. 150/1958 Ú. I.), nově se stížnost podává přímo u správního orgánu, který předmětné správní řízení vede (§ 175 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb.). Tento správní orgán je povinen prošetřit skutečnosti ve stížnosti uvedené.

Nadřízený správní orgán stížnost na žádost stěžovatele přešetří pouze v případě, že stěžovatel má námitky proti způsobu vyřízení své stížnosti (§ 175 odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb.). Důvodem pro přezkoumání stížnosti nadřízeným správním orgánem tedy není nespokojenost stěžovatele s výsledkem šetření, ale pouze se způsobem vyřizování jeho stížnosti.

V souladu s § 183 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb. plní úkoly nadřízeného správního orgánu ředitelů škol a školských zařízení zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí krajský úřad. Krajský úřad je tedy odvolacím orgánem v případě všech rozhodnutí uvedených v § 165 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. a současně i orgánem, který v případě oprávněných námitek stěžovatele (tzn. námitek proti způsobu vyřízení jeho stížnosti) tuto stížnost přešetří.

V případě rozhodování ředitelů školských zařízení pro výkon ústavní výchovy či ochranné výchovy podle § 24 odst. 3 zákona č. 109/2002 Sb. je v souladu s § 36 odst. 2 krajský úřad také nadřízeným správním orgánem, a to ve vztahu k ředitelům dětských domovů, dětských domovů se školou a výchovných ústavů. V případě ředitelů diagnostických ústavů je tímto orgánem Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Dále je třeba upozornit na rozdílnou právní úpravu délky lhůt pro vyřizování stížností. V souladu s ustanovením § 6 odst. 3 vládní vyhlášky č. 150/1958 Ú. I. musely být stížnosti vyřízeny (prošetřeny) do 10 dnů ode dne, kdy byly doručeny organizaci, která je měla vyřídit (prošetřit). Podle odstavce 5 pak stížnosti, které nebylo možné vyřídit (prošetřit) do 10 dnů ode dne jejich doručení organizaci, která je měla vyřídit (prošetřit), musely být vyřízeny (prošetřeny) nejdéle do 30 dnů ode dne, kdy byly doručeny této organizaci.

V souladu s ustanovením § 175 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb. došlo k prodloužení těchto lhůt a stížnost musí být vyřízena do 60 dnů ode dne jejího doručení správnímu orgánu příslušnému k jejímu vyřízení.

Čl. 6

Stížnosti podle § 174 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb.

V souladu s ustanovením § 174 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb. lze na základě stížností (podnětů či petic), které svým obsahem spadají do působnosti České školní inspekce podle § 174 odst. 2 písm. b) až e) zákona č. 561/2004 Sb., provádět inspekční činnost České školní inspekce. Z § 174 odst. 2 písm. b) až e) vyplývá, že Česká školní inspekce

- zjišťuje a hodnotí podmínky, průběh a výsledky vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů;
- zjišťuje a hodnotí naplnění školního vzdělávacího programu a jeho soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem;
- vykonává státní kontrolu dodržování právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb;
- vykonává veřejnosprávní kontrolu využívání finančních prostředků státního rozpočtu přidělovaných podle § 160 až 163.

V případě inspekční činnosti prováděné na základě výše uvedených stížností (podnětů a petic) prošetřuje Česká školní inspekce jednotlivá tvrzení uvedená ve stížnosti a výsledek šetření předává zřizovateli k dalšímu řízení. Zřizovatel informuje Českou školní inspekci o vyřízení stížnosti a o případných opatřeních přijatých k nápravě.

Tato zvláštní právní úprava obsažená v § 174 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb. není zrušením vládní vyhlášky č. 150/1958 Ú.I. a přijetím zákona č. 500/2004 Sb. dotčena a nadále se podle ní postupuje.

Čl. 7

Stížnosti podle zákoníku práce

Pokud stížnost směřuje proti skutečnostem, které jsou předmětem právní úpravy v oblasti pracovněprávních vztahů, je třeba vycházet z ustanovení § 276 odst. 9 ZP. Zaměstnavatel je povinen projednat se zaměstnancem nebo na jeho žádost s odborovou organizací nebo radou zaměstnanců anebo zástupcem pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci stížnost zaměstnance na výkon práv a povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů.

Pro úplnost uvádíme, že § 24 odst. 1 zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, stanoví skutkovou podstatu správního deliktu spočívající v tom, že zaměstnavatel – právnická osoba neprojedná se zaměstnancem nebo na jeho žádost se zástupci zaměstnanců jeho stížnost na výkon práv a povinností vyplývajících z pracovněprávního vztahu. Za tento správní delikt je možné uložit pokutu až do výše 400 000 Kč (§ 24 odst. 2 zákona č. 251/2005 Sb.).

Čl. 8

Stížnosti podle zákona č. 109/2002 Sb.

V souladu s ustanovením § 20 odst. 1 písm. i) zákona č. 109/2002 Sb. má dítě (nezletilá osoba zpravidla ve věku od 3 do 18 let, případně zletilá osoba do 19 let) umístěné ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy právo obracet se se žádostmi, stížnostmi a návrhy na ředitele a pedagogické pracovníky zařízení a požadovat, aby podání adresovaná příslušným státním orgánům, orgánům územní samosprávy a právnickým a fyzickým osobám, jsou-li pověřeny výkonem sociálně - právní ochrany, byla ze zařízení odeslána v následující pracovní den po jejich odevzdání pracovníkům zařízení, a to bez kontroly jejich obsahu.

Čl. 9

Závěr

Výše uvedené lze shrnout následovně

Stížnost směřuje proti postupu ředitele školy nebo školského zařízení vystupujícímu jako správní orgán, tzn. pokud ředitel školy nebo školského zařízení rozhoduje o právech a povinnostech v oblasti státní správy, a to v případech taxativně vymezených ustanovením § 165 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. a § 24 odst. 3 zákona č. 109/2002 Sb., je třeba předmětnou stížnost podávat řediteli školy nebo školského zařízení. Ten je pak povinen při jejím řešení postupovat v souladu s ustanovením § 175 zákona č.

500/2004 Sb.

Pokud se stížnost (podnět, petice) týká některé z oblastí, jejichž hodnocení a kontrola je v působnosti České školní inspekce v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) až e) zákona č. 561/2004 Sb., je třeba tuto stížnost (podnět či petici) podávat zřizovateli, popřípadě přímo České školní inspekci. Ta pak bude při jejím řešení postupovat v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb. (§ 174 zákona č. 561/2004 Sb.) a vyhláškou č. 17/2005 Sb., o podrobnějších podmínkách organizace České školní inspekce a výkonu inspekční činnosti. Výsledek šetření předá zřizovateli k přijetí příslušných opatření.

Pokud je stížností napadána zaměstnancem právnické osoby vykonávající činnost školy nebo školského zařízení oblast pracovněprávních vztahů, je třeba tuto stížnost podat řediteli školy nebo školského zařízení jako statutárnímu orgánu zaměstnavatele, který je povinen ji se zaměstnancem projednat, a to v souladu s ustanovením § 276 odst. 9 ZP.

Toto stanovisko řeší pouze oblast stížností jako samostatného procesního institutu, naopak neřeší např. možnost podávání podnětů k provedení kontrol podle zvláštních právních předpisů (např. České školní inspekci, inspektorátům práce, finančním úřadům, orgánům ochrany veřejného zdraví apod.).

Čl. 10 Závěrečné ustanovení

Tato směrnice nabývá účinnosti dne 1 srpna 2017

V Třebíči dne 1.8.2017

Mgr. Ing. Karel Matějů